

Sindikatsrednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH - SSVOONK BiH

Trade Union of Secondary and Higher Education, Nurture, Science and Culture of BiH-TUSHENSC BiH

Obala Kulina bana 1, Sarajevo, tel/fax:033 21 35 88

e-mail:ssvoonkbih@bih.net.ba,ssvoonkbih.centrala@gmail.com, www.ssvoonkbih.ba

Broj: 01-627 /26

Sarajevo, 30. septembar 2026. godine

5. oktobar 2026. - Svjetski dan učitelja i nastavnika

Poštovane kolegice i kolege,

5. oktobar, Svjetski dan nastavnika, ove godine obilježavamo u znaku posebnog jubileja – 60 godina od usvajanja Preporuke ILO/UNESCO o statusu nastavnika. Šezdeset godina nakon što je međunarodna zajednica prepoznala značaj statusa nastavnika, njihovih prava, profesionalne autonomije i uslova rada, ovogodišnji moto „Stojimo uz nastavnike“ podsjeća nas da se ponovo zapitamo: Koliko naše društvo zaista stoji uz one koji obrazuju, odgajaju i oblikuju buduće generacije?

Danas, kada se obrazovni sistemi širom svijeta suočavaju s nedostatkom nastavnog kadra, kada se javno obrazovanje nalazi pod različitim pritiscima, kada svjedočimo nazadovanju demokratskih vrijednosti, ratovima i sukobima, klimatskoj krizi, ubrzanim tehnološkim promjenama i sve većim zahtjevima koji se postavljaju pred prosvjetne radnike, potrebno je glasno reći: Ne može se od nastavnika tražiti da spašavaju obrazovni sistem bez društvene i institucionalne podrške. Javno obrazovanje mora ostati dostupno, kvalitetno i jednako za sve. Njegovo jačanje mora biti jedan od najvažnijih društvenih i političkih prioriteta. Jer kad slabimo javno obrazovanje, ne slabimo samo škole i fakultete. Slabimo društvo.

Od nastavnika se očekuje da budu edukatori, odgajatelji, mentori, psihološka podrška učenicima i studentima, nosioci digitalne transformacije, čuvari kritičkog mišljenja i demokratskih vrijednosti, a zauzvrat dobijaju sve veće administrativne obaveze, pritiske, nesigurnost, nedovoljno vrednovanje rada i sve manje vremena za ono zbog čega su izabrali ovu profesiju – za obrazovanje i rad s djecom.

Svjetski dan nastavnika 2026. godine prilika je da se naglasi kako unapređenje statusa nastavnika podrazumijeva i unapređenje rodne ravnopravnosti.

Žene čine većinu zaposlenih u obrazovanju, ali njihova brojnost nije praćena jednakom zastupljenošću na rukovodećim pozicijama i mjestima na kojima se donose odluke. To pitanje ne možemo zaobići ni kada govorimo o sindikatima. Ako želimo društvo jednakih mogućnosti, onda princip jednakosti mora početi od nas samih. Jer ravnopravnost se ne mjeri samo brojem žena koje rade u obrazovanju, nego i njihovim prisustvom tamo gdje se pregovara i odlučuje o obrazovanju i njihovim pravima. To nije pitanje privilegije. To je pitanje jednakih prava, jednakih mogućnosti i pravednog društva.

Danas ne želimo još jednu čestitku niti još jedno obećanje. Želimo pitati naše vlade i nadležne institucije: „Šta ste u prethodnom periodu konkretno uradili da ostvarite naše zahtjeve i vratite dostojanstvo prosvjetnim radnicima? Jer dostojanstvo se ne vraća riječima i obećanjima, nego konkretnim djelima.

Danas im poručujemo - Stanite konačno uz nastavnike, jer time stojite uz društvo koje želi da uči, raste i napreduje. Stanite uz nastavnike, kao što oni svakodnevno stoje uz svoje učenike!

Jer stajati uz nastavnike znači ulagati u njih. Osigurati im dostojanstvene plate, kao i sigurne i kvalitetne uslove rada.

Stajati uz nastavnike znači poštovanje njihovog profesionalnog dostojanstva i autonomije. I kontinuirano stručno usavršavanje. Znači smanjenje nepotrebne administracije.

Stajati uz nastavnike znači zaustavljanje odlaska ljudi iz obrazovanja.

Stajati uz nastavnike znači da nastavnik ne smije biti posljednja karika u lancu odlučivanja o obrazovanju, nego ravnopravan partner u kreiranju obrazovnih politika.

Obrazovanje ne smije biti trošak koji se pokušava smanjiti.

Obrazovanje je ulaganje u budućnost.

Drage nastavnice i nastavnici,

kao što smo se izborili za obilježavanje ovog dana, tako ćemo se i dalje boriti za vraćanje dostojanstva našoj profesiji ukazujući na mjesto koje nam pripada. Neka nam zajedništvo i istrajnost budu snaga za sve ono što tek trebamo izboriti.

Sretan vam 5. oktobar!

Predsjednica

Edina Čović